

<https://doi.org/10.59911/conf.2023.4>

УДК 662.3.553.3

FERREXPO – ПРОВІДНИЙ ГРАВЕЦЬ НА СВІТОВОМУ РИНКУ ЗАЛІЗОРУДНОЇ СИРОВИНИ

Білоус О.І.

ТОВ «Феррекспо Сервіс», a.belous@ferrexpo.com

Подано загальні відомості про групу компаній Феррекспо, висвітлено аспекти геологічної будови і мінерально-сировинної бази саксаганської світи Криворізької серії Кременчуцької магнітної аномалії, виробництва високоякісних окатків. Коротко охарактеризовано економічні аспекти діяльності компанії.

Ключові слова: група компаній Феррекспо, залізородна сировина, історія, мінерально-сировинна база, окатки.

FERREXPO IS A LEADING PLAYER IN THE WORLD'S IRON ORE MARKET

Bilous A.I.

Ferrexpo Services Ltd, a.belous@ferrexpo.com

General information about the Ferrexpo Group is provided. Main features of the geological structure and iron ore potential of the Saksagan unit within the KryvyiRigh succession of the Kremenchuck magnetic anomaly, as well as production of high-quality iron ore pellets are highlighted. The economic aspects of the group's activities are briefly described.

Keywords: Ferrexpo, history, iron ore reserves, iron ore pellets.

Вступ. Група компаній Феррекспо є найбільшим виробником окатків в Україні та входить до десятки світових постачальників морським транспортом. Залізна руда видобувається з двох діючих кар'єрів: Горішне-Плавнинсько-Лавриківського (ГПЛ), що розробляється Полтавським гірничо-збагачувальним комбінатом (ПГЗК), та Єристівського, що знаходиться під управлінням Єристівського гірничо-збагачувального комбінату (ЄГЗК). Сира руда постачається на переробку до централізованого виробничого комплексу ПГЗК. Група також володіє рядом перспективних ліцензій з метою геологічного вивчення, що охоплюють майже всю територію Кременчуцької магнітної аномалії.

Активи Групи розташовані в Кременчуцькому районі Полтавській області, а операційним центром є місто Горішні Плавні з населенням близько 55 тис. осіб. Це місце інвестицій та інновацій, створення робочих місць, програм підтримки місцевих громад, спорту, мистецтв та розвитку молоді.

Група виробляє високоякісні окатки, які не тільки покращують продуктивність доменних печей сталеливарних заводів, але й зменшують викиди вуглецю. Ferrexpo є однією з обмеженої кількості компаній з високими стандартами охорони праці та запровадження новітніх технологій від автоматизованого збору геологорозвідувальних даних до безпілотних бурових станків, самоскидів та екскаваторів.

Коротка історія. Розробка Горішне-Плавнинського та Лавриківського родовищ розпочалася в 1961 році Дніпровським гірничо-збагачувальним комбінатом (зараз ПГЗК) і продовжується до сьогодні без суттєвих перерв. Сучасні розміри кар'єру такі: довжина – 5,9 км, максимальна ширина в південній частині – 2,1 км, ширина в північній частині Лавриківського родовища – 0,98 км, максимальна глибина в південній частині – 405 м (абсолютна відмітка – 365 м). Справедливо вважається, що це найбільша відкрита розробка в Європі.

Після того, як Україна відновила незалежність в 1991 році, ПГЗК був приватизований, а Група компаній Феррекспо була офіційно створена у 1997 році зареєструвавши свою торгову марку у Всесвітній організації інтелектуальної власності.

У 2007 році Феррекспо стала першою українською компанією, чії акції котуються на Лондонській біржі металів та входять до індексу FTSE 250. У 2008 році були створені Єристівський та Біланівський гірничо-збагачувальні комбінати. На ЄГЗК зараз завершується перша фаза розробки Єристівського родовища. Друга фаза спрямована на розширення меж кар'єру на схід і північ. Мета Біланівського ГЗК – розробка Біланівського родовища де з 2018 року розпочаті розкривні роботи.

У 2013 році Феррекспо об'явила про видобуток 1 млрд. тони руди від початку експлуатації. У 2015 році було досягнуто рекордного за рік обсягу виробництва окатків у 11,7 млн. тон. З 2017 року на рівні групи запроваджено систему регулювання

якості продукції, що включає незалежний аудит робочого процесу, підвищення кваліфікації персоналу, впровадження міжнародних стандартів і правил, встановлення сучасного обладнання, контролю вмісту та управління рудними потоками.

Аспекти геологічної будови та сировинна база. Всі відомі на сьогоднішній день залізорудні родовища Групи локалізовані в межах Саксаганської світи Криворізької серії Кременчуцької магнітної аномалії. Ресурсний потенціал району дуже великий, але його важливо правильно оцінити, оскільки деякі типи руди малорентабельні. Вважається, що загалом в районі міститься понад 19 млрд. тон руди різної якості та різної ступені достовірності, від міжнародно доказаних запасів до попередньо оцінених ресурсів із середнім вмістом залізамагнітного 25 % – 30 %. З них близько 8 млрд. тон оцінені за критеріями міжнародного Коду звітності JORC, як цього вимагає Лондонська біржа металів.

Відповідно до петрографічного Кодексу України, залізорудні утворення району відносяться до залізо-силікатних кристалосланців або магнетитовмісних кварцитосланців, підкреслюючи їх шаруватий вигляд. У практиці розвідувальних та гірничих робіт широко використовуються інші місцеві терміни, такі як залізистий кварцит та магнетит-силікатний кварцит.

Магнетитове рудне тіло являє собою поклад (світу), який складається з декількох підсвіт, кожна підсвіта з декількох пачок, які стратиграфічно локалізовані. Різниця між цими утвореннями полягає в мінералогічному складі, з якого розпізнаються переважно кварц-магнетит-кумінгтонітові та кварц-магнетит-гематит-кумінгтоніто вірізновиди, які місцево називаються сіросмугастими та червоносмугастими залізистими кварцитами відповідно. Червоносмугасті кварцити є найбільш економічно важливими за вмістом заліза та якістю одержуваного концентрату. В даний час економічно розробляються тільки два поклади залізної руди – K22 та K25.

Виробництво високоякісного окатка. Коли компанія Ferrexpo вийшла на біржу в 2007 році, Група виробляла суміш з залізорудних окатків із середнім вмістом 62 % заліза та високоякісних окатків із вмістом 65 % заліза, причому кожен тип

продукції становив приблизно половину загального виробництва. Завдяки значним інвестиціям у понад 3,0 мільярдів доларів США у виробничу базу та логістичну мережу Групи, Група постійно збільшувала виробництво окатків преміального класу та з часом поступово припиняла виробництво продукції середнього класу (62 % Fe). У 2020 році Фергехро додала продуктів преміального сегменту: окатки та концентраті з вмістом заліза 67 % заліза.

Продукція Групи – одна з найбільш конкурентоспроможних у світі, що є результатом прямих інвестицій. Одночасно з розвитком свого бізнесу, компанія стає все більш важливою частиною української економіки. З 2007 р. загальний внесок Групи у валовий внутрішній продукт України зріс тричі, до 2,65 млрд. доларів США (або 1,3 %) у 2021 році. І цей внесок створюють жителі невеликого міста, що робить Горішні Плавні одним із найбільших економічних центрів країни.

Фергехро – провідний гравець на світовому ринку. Група Феррекспо – глобальний гравець і великий роботодавець. Вона також є одним із найбільших споживачів товарів і послуг. У 2021 році внесок Групи в інші сектори економіки України сягнув 0,55 % ВВП. Діяльність компанії важлива для добробуту Полтавщини, адже Група створює 20,2 % валового регіонального продукту (ВРП) області.

Група продає 100% своєї продукції за кордон і тому є великим експортером, що забезпечило понад \$14,5 млрд доларів США валютних надходжень з 2007 р. Частка компанії Фергехро в експорті товарів з України з кожним роком зростає. Якщо у 2007–2009 рр. така частка становила 1,3 %, то у 2021 р. – вже 3,0 %.

З Україною в серці. Після російського вторгнення близько 12 мільйонів українців вимушено покинули свої домівки. З них 3,5 мільйони стали внутрішньо переміщеними особами. Феррекспо – це відповідальний бізнес який усвідомлює свою роль у підтримці українців у ці непрості часи. Компанія надає пряму підтримку громадам і силам оборони України і буде надалі це робити до нашої спільної перемоги над людожерським ворогом.